

ת.ד. 102 בני ברק
פקס: 03-5055919
9139191@gmail.com

זכר מואמינים

גליון שבו עי מבית 'בני אמונים'

פרשת פי תצא תשפ"ג שנה ט | גליון מס' 498

בני אמונים

בני תפלה בפרשה

שבכף שתקן דוד המלך לברך מאה ברכות, עצר את מפת המות שהיתה בימיו (צ"ח רכב).

הארץ ומלואה מקדשים למאה ברכות

"לא תזרע פרמך פלאים פן תקדש המלאה הזרע אשר תזרע ותבואת הפרם" (כ ט)

הירושלמי (ברכות ו א, ע"פ 'פה מראה' שם) דורש מפסוק זה מקור לחיוב ברכות הנהנין: תבת "המלאה" מרמזת על הארץ ומלואה, והסמיכתה התורה ל"תבואת הפרם" ללמד שהעולם כלו דומה לפרם; כפי שפרות הפרם בשנתו הרביעית [נטע רבעי] נתרים באכילה מחוץ לירושלים רק על ידי פדיונם בכסף, כך העולם ומלואו אינם נתרים באכילה אלא על ידי שיפדוים באמירת ברכה.

לאור דברי הירושלמי הוסיף ודרש רבי בצלאל הכהן מוילנא רמז מכתוב זה לחובת אמירת 'מאה ברכות': אותיות תבת "המלאה" הן כאותיות תבת "להמאה", ומזהיר הכתוב: "לא תזרע פרמך פלאים" - אל תפדה את כל הנאות העולם הזה שנמשל כאמור לפרם, בברכה אחת כדגמת "שהכל נהיה בדברו", שתפטור את כלו, פן תקדש המלאה" לפי שהעולם ומלואו על כלל הנאותיו מקדשים כדי להגיע למכסת מאה ברכות (ראה מנחות מג ב), וכפי שרואים שבפרשת המוציא על "הזרע אשר תזרע" אינה פוטרת את ברכת היין הנוצר מ"תבואת הפרם" (קנץ 'כרם שלמה' סיון תשנ"ט עמ' רג, מכת"ר רבי בצלאל הכהן מוילנא).

קללה והפוכה

"ולא אבה ה' אלקיך לשמע אל בלעם ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלקיך" (כג ו)

אמר האר"י הקדוש: כאשר נהפך את תבת 'קללה' מסופה לתחלתה יעלה בדינו 'הלל-ק', וזהו רמז להלול שם ה' מאה פעמים הנעשה באמירת מאה ברכות מדי יום. מעתה, כאשר נגזרת 'קללה' על האדם, ההחלטה נתונה בידי אם חלילה לקבלה כפשוטה או שמה להפכה 'הלל-ק' - באמצעות הקפדה על אמירת מאה ברכות ביום ההופכת את הקללה לברכה. לכך פנו הכתוב באמרו: "ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה"; הקדוש ברוך הוא נתן בידינו את האפשרות להפך את הקללה לברכה, על ידי 'הלל ק' ברכות.

זוהי אף כונת הכתוב (דברים יא כו): "ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה"; גם כאשר נגזרת עליכם חלילה קללה, הרי הקללה נתונה בידיכם, ויכולים אתם להפכה לברכה באמצעות אמירת מאה ברכות ביום. ואף דוד המלך רמז לכך באומרו (תהלים קט י): "ויאבה קללה ותבואהו ולא חפץ בברכה ותרחק ממנו"; מי שאינו חפץ להקפיד על אמירת מאה ברכות וכך להפך את הקללה לברכה, אות הוא שהוא אוהב את הקללה חלילה (דרך משה ליום יא).

ברכה על השבת אבדה

"לא תראה את שור אחיך או את שני נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיק" (כב א)

רבי דוד אבודרהם מביא בספרו תשובה שכתב רבי יוסף אבן פלאט ובה הוא מפרט את המצוות שאין מברכים לפני קיומן, ומבאר את הסבות לכך. בין המצוות שאין מברכים על קיומן הוא מונה את מצות השבת אבדה ('אבודרהם' ברפת המצוות).

רבי אריה ליבוש באלחובר, רבה של זסלב ובעל ה'שם אריה', מביא בענין זה מעשה שארע בעירו: "באיש אחד שמצא אבדת כספים של חברו והחזיר לו, ונתחכם לברך בשעת ההשבה: 'אשר קדשנו במצותיו וצונו על השבת אבדה', והוטב בעיני קצת אנשים כי יפה עשה. וכאשר ספרו לי הדבר, אמרתי להם כי יצא שכרו [בקיום המצוה] בהפסדו - והוא ברכה לבטלה. והיה הדבר תמוה בעיניהם עד שהראיתי להם התשובה שבספר אבודרהם, שם מבאר דאין מברכים על השבת אבדה כלל" (שו"ת 'שם אריה' סי' א).

מתשובת הר"י בן פלאט נראה שאין מברכים על השבת אבדה לפי שכלל הוא בברכות המצוות שאין מברכים אלא על מצוה התלויה כלה ביד העושה, אבל מצוה התלויה בדעת אחרים, אין מברכים עליה. מאחר שמצות השבת אבדה תלויה אף בהסכמת הבעלים לקבלה, אין מברכים עליה (וראה 'תמים דעים' סי' קעט).

טעם נוסף לכך שאין מברכים על מצות השבת אבדה באר ה'שם אריה' על פי הכלל שכתב רבנו בחיי (במדבר טו לח), שלא תקנו חכמים לברך ברפת המצוות על 'המצוות המשפלות' - מצוות שאף אלמלא היינו מצטווים עליהן היה השכל מחיב לקיימן, אלא על 'המצוות המקבלות' - מצוות שלא היינו מקיימים אותן אלמלא הצטוינו בהן, כמו מצות ציצית ותפלין. כיון שמצות השבת אבדה היא מצוה שכלית, אין מברכים עליה.

על מאה ברכות מרויחים ככפלים

"שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך והארכת ימים" (כב ז)

רבי יצחק מג'לד, מחכמי בגדד, דרש מפסוק זה רמז לשכרו של המקפיד לברך מאה ברכות מדי יום:

"האם" אותיות "מאה". "שלח תשלח את האם" - על האדם לשלח מדי יום מאה ברכות לאביו שבשמים, ואת הבנים תקח לך" - את השפעות הקדשה הנולדות מכח הברכות יקח לעצמו. וממשיך הכתוב ואומר: "למען ייטב לך", שהמברך מאה ברכות ביום ייטב לו, שיקבל בשכרו אלף זהובים, וכפי שאמרו חכמים (חלין פז א) כי שכרה של כל ברכה הוא עשרה זהובים. ונוסף על כך יזכה לברפת 'והארכת ימים', וכמאמר חכמים (במ"ד יח כא)

גן הברכות והאמינים

הנזקים והקשיים הרבים שסוכבה לנו הדירה הזאת. הרגשתי שאינני מסוגל לסבל עוד.

בטרם שבנו לבני ברק, שבורים ואובדי עצות, נכנסתי לבית הפנסת שבשכונת 'קרית שמואל' להתפלל ערבית. המתנתי למנן שיתאסף, ובינתיים שמתי לב ליהודי מבגר היושב בצד בית הפנסת, בידי פנקס ומחשבון, והוא עסוק בכבד ראש בחשובים.

"כיצד יהודי נשוא פנים שפכה מתיר לעצמו לעשות חשבונות בבית הפנסת?! - צפה בלבי בקרת כלפיו, והוא, שכנראה הרגיש במבטי הפליאה ששלחתי לעברו, הגיב בחיוך: "אל תדאג, איני עסוק בחשבונות של חליו... מחשב אני את הברכות והאמינים שאמרתם היום, וכך אני נוהג לעשות מדי ערב כדי לראות אם מלאתי את חובותי - לומר מאה ברכות ותשעים אמינים בכל יום".

"איש צעיר!" קרא לי הזקן, מביט בי בעיני החכמות: "כדאי גם לך לעשות כן, ומבטח לך שיפתחו לפניך שערי ברכה".

התרגשתי מאד לשמע הדברים. הבנתי שלא לחנם שמעתים בדיוק לעת הזו, ובו במקום קבלתי על עצמי להקפיד מדי יום על אמירת מאה ברכות ותשעים אמינים. כבר למחרת בבקר רכשתי פנקס והתחלתי לציין בו את הברכות והאמינים.

בתחלת חדש תמוז בשנה שעברה, שבועים בדיוק לאחר שהתחלתי להתחזק בברכות ובאמינים, שבתי לביתי לאחר תפלת ערבית, והנה הטלפון מצלצל. הדובר שמעבר לקו הזדהה כמנהל מוסד תורני בטבריה. "חסר לנו מקום לגן שיפתח בשנה הבאה", אמר הלה בעניינות מבלי להבין עד כמה דבריו משמעותיים עבורי, "ודירתך שנמצאת בקומת הכניסה ובקרבת מקום למוסדנו, מתאימה בדיק לצרכינו. אנו מצדנו נדאג לשפוח והכנת הדירה, ואף נשלם לך שכירות נאותה החל מרגע זה".

לא האמנתי למשמע אגני. לזאת לא פללתי אף בחלום. מובן שהספמתי מיד.

סוף דבר, מנהל המוסד הגיע לביתי וחתם עמי על חוזה לטוח ארץ שכלל תשלום שכירות גבוה, למעלה מאלף שקלים יותר מהמקבל באזור, ואף התחייב לשאת בכל הוצאות השפוח. אם לא די בכך הרי שתוף כדי הכשרת הדירה לכתת גן חדשה הדירה מן המסד ועד הטפחות, ובהסכמת השכנים אף צרף לה חלק מהחצר האחורית בבנין. וכך, מדידה עזובה ומזנחת היא הפכה לדירה נאה המרחיבה דעתו של אדם.

בזכות הברכות והאמינים החלום התגשם. התחלנו לקבל שכירות חדשית קבועה הרבה מעבר לצפיות, כך שלאחר תשלום המשפנתא אף נותר בידינו סכום משמעותי לתשלום השכירות לדירה שאנו מתגוררים בה. תודה לה' יתברך!

מלכתחלה ישנה ומזנחת ושכנה באחת השכונות התיקות בעיר, אולם היא התגלתה כגרועה מעל ומעבר למה שהיה נכר למראית עין. התברר שהתשתיות בה היו רקובות מהיסוד; היא סבלה מבעיות רבות בצורת המים והביוב ומלקויים חמורים במערכת החשמל, כך שכאשר סימנו לתקן בעיה אחת, מיד התגלתה בעיה שניה...

בעקבות כך התקשינו מאד להשיג שוכרים, וגם כאשר לבסוף הגיע שוכר, הוא נמלט מהדירה עד מהרה.

האמן עבר וההוצאות רק הלכו והתבררו. תקווה רדף תקווה, והדירה נותרה ריקה במשך חדשים ארוכים. כך, אם לא די שהשכירות החלקית שונכסה לא כסתה את המשפנתא, נוספו עלינו גם הוצאות התקונים הרבות שניאלצנו לשאת בעלם.

המצב היה בכי רע. נקלענו לחובות גדולים מאד. אולם הקש ששבר את גב הגמל היה דוקא לאחר שסימנו עם התקונים הרבים.

שוכר חדש נכנס לדירה, ואנו קוינו שמעתי ואילך יכנס תשלום השכירות במועדו. אלא שמהר מאד הבנו שלא כך הם פני הדברים. עוד בחתימת החוזה בקשנו מהשוכר צ'קים לכל השנה מראש, הוא הגיב שאין לנו מה לדאג והבטיח להמציאם לידינו בהקדם. מכיון שהיינו להוטים להשכיר את הדירה האמנו לו ואפשרנו לו להפנס לדירה לפני שסדר את התשלום. בכל עת שפנינו אליו בענין התשלום היו בפניו הסברים שונים; בתחלה נגמרו לו הצ'קים, לאחר מכן תקפה את בנו מחלה קשה. הוא להנציל ולתרוץ תרוצים שונים ונדושים ותמיד בהבטחה שבמיים הקרובים יגיע לבני ברק להביא לנו את הצ'קים.

כאשר סוף סוף הגיעו הצ'קים, לאחר כשלושה חדשים שהוא גר בדירה, נשמנו לרוחה. אלא שלרע מזלנו, בתוף יום הם חזרו... הבנק סרב לכבדם. טוב שבצענו הבטחות, וכך התגלגלו הדברים עד שלאחר שבעה חדשים הוא עזב את הדירה מבלי לשלם אפילו שקל אחד.

אלא שבכך עדין לא תמה סאת תלאותינו. כאשר באנו לבקר בדירה נאלמנו דם. הרס מחלט נגלה לעינינו: קירות שרוטים, דלתות שבורות וערמות אשפה מפזרות בכל מקום. איים וגורא. לבי נפל בקרבי. גם כך בקשי שרדנו את

הספור שלפנינו נשלח אלינו על ידי אחד מקוראנו הנאמנים, אשר בקש לשתפנו בישועה מפלאה שזכה לה בזכות הקפדתו על ברכות ועגית אמן. הרי המכתב לפניכם בשנתי עריכה מתבקשים:

נשאתי לפני כשלוש שנים. כיון שהורינו אינם בעלי יכלת, לא היה באפשרותם לסייע לנו בענין המגורים, כשהפננה היא כמובן

בחרף האירופי הקר והארץ תנור לבנים לחמום הבית לא היה מותרות. הוא היה מוצר בסיסי שלא נתן היה לדלג עליו. העשיר חפש כל דרך כדי להשיג לבנים לבנית תנור, אולם כל מאמציו עלו בתהו, לא היה נתן להשיג לבנים בכל האזור.

לשכירות. על רכישה איש לא חשב. בעצת אחד מקורבנינו רכשנו בעזרת משפנתא והלוואות נוספות דירה ישנה בעיר טבריה במחיר מציאה. על פי החשובים שעשינו מראש, לאחר קאזו המשפנתא עוד אמור היה להשאיר לנו מתשלום השכירות סכום נאה שיהיה בו כדי לסייע בידינו בתשלום השכירות עבור היחידה הקטנה ששכרנו בבני ברק. התכניות היו נפלאות... ואולם כמאמר הכתוב "רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום", הרכישה התבררה כגרועה מכל הבחינות. אמנם הדירה שנרכשה היתה

כונת אמן

הוא מבקש שפך יהיה.

לדקדק בפונה הנכונה

יש להזהר שלא להחליף בין הכוונות בעגית אמן: על ברכות שבה יש לענות אמן אך ורק במשמעות 'אמת', ואלו על תפלות ובקשות יש לענות אמן אך ורק במשמעות 'יהי רצון'. שאם יענה אמן אחר תפלות ובקשות במשמעות 'אמת', לא תהיה לעניתו שום משמעות. לפי שאין זה שבה ותהלה ששיך לאמתם, אלא בקשה לעתיד. ואם יענה אמן אחר ברכות שבה במשמעות 'יהי רצון', יראה ככופר, שאינו מאמין בדברי השבח שהזכיר המברך אלא

מקורות ובאורים:

כך כתב הש"ח (מסכת תמיד אות סא), בשם אחיו רבי יעקב, והביאו השלמי צבור (דיני עגית אמן סעיף ה). וראה בשל"ה שם שכתב שאם יענה אמן במשמעות אמת על תפלה ובקשה, "הרי הוא ככסיל באולתו, כי לא ידע מאי קאמר". ואם יענה אמן במשמעות 'יהי רצון' על ברכת שבח, "הנה הוא פושע וכופר, כי הנה הוא מסתפק אם התארים והשבחים [שהזכיר המברך, אכן קמים] בו תברך". ומסים: "על כן יכונ האדם במאד שיהיה לו און שומעת, לשמע אל הרנה והתפלה אשר הש"ץ אומר... ולקבו יבין לענות אמן פראוי וכהגו".

המשפיע הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א

מדברי מרנן ורבנן על עגית אמן

דועי אמונים

ת ת ק ר חלילה.

בעצם עבודת ה ש ו ל י ס

נעצרה הרבנית ונכנסה לחדרו של הרבי והחלה לומר לפניו את הברכות, התחילה ב"הנותן לשכני ביה", "שלא עשני גוי" וכך עד "הנותן לעיף כח".

כשסימה "הגומל חסדים טובים לעמו ישראל" חפתה לאמן, אף אז נאחזה בהלה, כשהרבי לא ענה... היא הביטה וראתה שראשו שמוט ועיניו עצומות.

היא הבינה מיד שמדבר בהתקף לב ומהרה להתקשר לכחות ההצלה. בתוך דקה הגיע אמבולנס למקום ולאחר החיאה ארפה הצליחו להחזיר לו את הדפק.

אם היתה נשארת במטבח לסים עם הבשולים היתה מתעכבת עוד שעה ארפה, שבה לא היתה יודעת כלום ממה שקורה בחדרו של הרבי, וה' ישמר מה היתה התוצאה.

כשחז"ל אומרים (ברכות מח א): "כל המאריך באמן מאריכים לו ימיו ושנותיו", הם דברו גם על זה...

"ישמחו השמים ותגל הארץ", שהיה זה בדיוק ביום בו חל היארצו של מי שמכחו התיסדה מהפכת בני אמונים, אותה תחית המותים של דורנו, הרב ר' חיים בן ציון מרמורשטיין זצ"ל, אביו של נשיא בני אמונים רבי יעקב דב, ומי יודע, אולי עליונים ותחתונים יחד הם שהצילו את הרבי...

וכבר דרשו רשמי רשומות: "אמן מצילה נפשות" - ר"ת אמן.

ובאמת כך הוא הכלל, כשעושים משהו באופן קבוע ולא מותרים עליו בשום אופן, אף הקדוש ברוך הוא נותן סיעתא דשמיא מיחדת.

מתוך דברים שנשא בכנס בני אמונים - תשרי תשע"ח

באותו ענין הוסיף ואמר על כך הרבי הקדוש מלכוויטש: יש שיתמהו, כיצד יכול אדם גדול להפגס בתוך תבה קטנה... ואמנם כך באמת, מי שחושב כי הוא הגדול וה'אמן' קטנה - לא יוכל להפגס בתוכה... אף מי שמבין כי הוא הקטן וה'אמן' היא הגדולה, הוא זה שיוכל להפגס בתוכה ברוח, הוא וכל ביתו עמו.

ועולה על כלם העומד בראש המפעל הנפלא, עליו אמרו גדולים כי הוא המחיה מתים של דורנו, שהרי בעל ספר חסידים (סי' רסא) כתב שכל מצוה שאין לה דורשים הרי היא כמת מצוה שהכל קרוביו. ואכן נעשתה כאן דורנו תחית המתים שלא תאמן... זקנים ונערים - כלם אומרים ברכות השחר בחברותא.

אם רצונכם לשמע תחית המתים של ממש שנעשתה מכח מצוה נפלאה זו, הספיתו ושמעו את אשר ספר לי אחיו של נשיא בני אמונים, הגה"ח רבי אהרן צבי מרמורשטיין שליט"א, ראש הכולל של חסידי סערט וז"ניץ בבני ברק, ספור נפלא שמצוה לפרסמו:

הרבי מליעזש זצ"ל מסתמפרד היל לונדון, חלה בלבו ונחלש. רעיתו הרבנית הצדקנית תליט"א לקחה פנהגה טובה להקפיד להיות כבני אמונים... לומר את ברכות השחר בכל יום בפני מישוה שיענה אמן. לשם כך היא היתה מקפידה להמתין בכל יום לבעלה הרבי עד שישוב מבית הכנסת, יקשיב לברכותיה ויענה אמן.

בבקר יום שני, י"ג באלול תשע"ח, כאשר שב הרבי מבית מדרשו, היתה הרבנית בעמק הסוגיא במטבח... במחשבה ראשונה חשבה היא שתחלה תסים עם הבשולים ורק אחר כך תגש לאמירת הברכות כמנהגה.

אולם במחשבה שניה החליטה שלא לדחות את הנהגתה, הן "מצוה הבאה לידי אלו תחמיצה", ועגית אמן צריכה להעשות בזמן המקדם ביותר, עם כל הברעו, שלא

אמרו חז"ל (תנחומא כי תשא לא) שהלוחות הראשונים שנתנו בפמבי לא זכו לקיום ונשרפו, ואלו הלוחות השנים שנתנו בצנעה זכו לקיום. ותמה השפת אמת (כי תשא תרל"ט): מדוע אם כן נתן הקדוש ברוך הוא את הראשונים בפמבי, אם ידע שהדבר יגרם לשבירתם? ותרץ, כי כשמתיחלים משהו בצנעה, אין לכך קיום. היה הכרח להתחיל את נתינת התורה בפמבי, אף שלבסוף גרם הדבר לשבירת הלוחות הראשונים, ובלבד שיהיה לדבר פרסום ועל ידי כך גם קיום.

משל הדיוט אומר: אדם המכין לעצמו כוס קפה מכרח להכינו בתחלה בחם גבוה מאד, אף שבלתי אפשרי לשתותו בחם שפזה, שאם יכינו מתחלה במדת חם הראויה לשתיה, לא יוכלו לשתותו מחמת טעמו התפל...

משום כך דבר גדול עושים בני אמונים בפנוסים ובמכלול הפעולות הפמביות להגדיל חשיבות עגית אמן ולהאדירה, ובכך משורשים בקרב בית ישראל לפתח את עבודת היום באמירת ברכות השחר בחברותא שמעלתה גדולה עד מאד.

מובא בשם רבי יחזקאל מקוז'מיר כי מפני מה גדול העונה אמן יותר מהמברך (ברכות נג א)? מפני שהעונה אמן מתמקד בטובת חברו. המברך אמנם עושה את המצוה, אך מי שנותן לה את התקף והשלמות הוא העונה אחריה אמן, ומי שמסיע לרעהו גדול מזה שעושה את המצוה לעצמו (נחמד מזהב פרשת פקודי).

יש בנקדה זו כדי להמחיש עד כמה גדולה מעלתו של מי שמחזק את ענין עגית אמן, שכל המשמעות של עגית אמן היא התמקדות בטובת המברך שתתקום ברכתו.

ידועה אמרתו של הפוגד ממעוררשט לפסוק (בראשית ז א): "בוא אתה וכל ביתך אל התבה" - החיים שלך ושל כל בני ביתך תלויים בתבה אחת, והיא: אמן.

היום נכבד לבני אמונים

העקריו של התפלה לפני העמוד, הם חזרת התפלה ואמירת קדיש, שמטרתה לזכות את הרבים בעגית אמן, וכפי שאנו מכריזים באמירת הקדיש פעם אחר פעם: "ואמרו אמן".

וחשבתי שיש לציין בענין זה רעיון נפלא: על השאלה מאיזה גיל זוכה תינוק קטן מישראל שנפטר לחיי העולם הבא, משיב התנא רבי מאיר (סנהדרין קי ב): "משעה שיאמר אמן". על פי זאת פוסק הרמ"א (או"ח קכד ז): "וילמד את בני הקטנים שיענו אמן, כי מיד שהתינוק עונה אמן, יש לו חלק לעולם הבא". וראו זה פלא כי באותה עגית אמן שלמדנו הורינו ומכחה הביאנו לחיי העולם הבא, גומלים אף אנו עמם טובה לאחר פטירתם ומביאים אותם לחיי העולם הבא, וכפי שכותב רבי משה בן מכיר בספרו 'סדר היום' (פגנת ברכו): "תקנו לומר קדיש על המתים משום שבעגית אמן בכל כחו ממשיך כח הטהרה ומצננים גיהנום שעה וחצי (ראה זהר נח סב ב) ומבריה כח הטמאה שלא ישלט באביו או באמו באותו זמן, אלא אדרבא מביאים אותו לגן עדן".

אפשר שעל ענין זה רמז רבי יהודה הלוי בפיוטו הנודע "יום שבתון אין לשכח", בפילים: "היום נכבד לבני אמונים זהירים לשמרו אבות ובנים"; את מצות עגית אמן "זהירים לשמרו אבות" - מיד כשמתחיל הבן לדבר, "ובנים" - לאחר פטירת הוריהם, כשהם מביאים אותם לחיי העולם הבא מכח עגית אמן. נמצא שההקפדה על עגית אמן מקשרת בין הבן להוריו מרגע לדת הבן ועד הסתלקות האב, בבחינת "בחייהם ובמותם לא נפרדו" (שמואל ב' א כג).

אבי מורי נפטר כאמור בשנת תשס"ג. באותה שנה חל י"ג באלול בדיוק כמו בשנה זו, ביום רביעי שלאחר שבת פרשת כי תצא, וכך בכל השנים חל יום היארצית סמוך לקריאת פרשה זו. פרשת כי תצא פותחת פידוע בפסוק: "כי תצא למלחמה על איבך ונתנו ה' אלקיך בידך ושבת שבו". וחשבתי לומר: המלים "כי תצא" הן ראשי תבות: "כל יום תענה צ' אמנים". והלא זו היתה יחודיותו של אבי מורי שהקפיד בכל יום לשמע מפי רבים את ברכות השחר כדי לעמד במקסת צ' אמנים, ובטוחני שזכות זו עמדה לו לנצח את אויביו ומקטרגיו בבואו לעולם שכלו טוב, ושערי גן עדן נפתחו בפניו לרוחה, כמבטח לעונה אמן בכל כחו.

בקריאת "זהירים לשמרו אבות ובנים". שבת שלום,

218 218 מכונס 111

חכמים (שבת קיט ב) הבטיחו שכר מפלא ומיחד למקפיד לענות אמן פראוי: "כל העונה אמן בכל כחו פותחים לו שערי גן עדן", שנאמר (ישעיה כו ב): "פתחו שערים ויבא גוי צדיק שמר אמנים", אל תקרי "שמר אמנים"

רבי חיים בן ציון בן רבי אהרן צבי מרמור שטיין זצ"ל. נפטר י"ג באלול תשס"ג

מעמד יסוד 'בני אמונים' ב"ג באלול תשס"ט בראשות מרגו ורבנו הגר"ש ואזנר והגרא"ל שטיינמן זצוק"ל

אלא שאומרים אמן. וידועה השאלה: מדוע נאמר "שערי גן עדן" לשון רבים, המטרה היא הלא הישיבה בגן עדן, ומה נפקא מינה במספר השערים שיפתחו?

וחשבתי לומר שאדם "העונה אמן בכל כחו", כדגמת אבי מורי זצ"ל, זוכה לפתח שערים הרבה לא רק עבורו אלא עבור רבים נוספים, שכן אנשים לומדים ממעשיו ומקפידים לענות אמן, ושערי גן עדן נפתחים לפניהם. הלא ענייכם הרואות איזו מהפכה התחוללה בזכות אבי מורי.

ונקדה נוספת: בפטירתו של אחד ההורים נוכחים אנו לראות כי עגית אמן היא החבל המקשר בינינו לביניהם. שהלא מרכיביה

ביום שלישי הבעל"ט י"ג אלול יחול יום היארצית העשרים של אבי מורי, רבי חיים בן ציון בן רבי אהרן צבי זצ"ל. ביום זה גם נציג ארבע עשרה שנים להקמת 'בני אמונים', המהפכה הגדולה לחזק עגית אמן בארץ ובעולם שהוקמה לעלוי נשמתו וזכותה להצלחה כה גדולה בזכותו.

כמי שגדל בצלו של אבי מורי זצ"ל, מצות עגית אמן היתה חלק בלתי נפרד מישותי. אבי זצ"ל, משחר עלומי ועד הגיעו לגיל זקנה ושיבה, החזיק במצוה זו בכל כחו ומאדו. הוא העריך ויקר כל אמן ואמן, והוא ראה בה אוצר של ממש עד שנפשו לא ידעה שבעה. הוא אף פעם לא היה מסגל להבין כיצד אנשים מוכנים לוותר על אוצר שכזה.

כשש שנים מפטירתו של אבי ארכו חבלי הלדה של הקמת 'בני אמונים'. בתחלה כשהעליתי את רצוני ותכנותי לפעל למען חזק עגית אמן בפני ידי, הם נדו בראשם. הם הסכימו עמי שהדבר צריך תקון, לא היה חולק על כך, אך לא האמינו שאפשר לשנות את התיחסותם של האנשים למצוה נשגבה זו. ואולם בסופו של דבר, הגבוי העצום שקבלתי מפרגו ורבנו מאורי דורנו, נתן לי את הכח והעז לצאת לדרכי.

הכנוס הראשון של 'בני אמונים' התקם בארצית של אבי מורי זצ"ל, י"ג באלול תשס"ט, בבני ברק. את הכנוס פארו בהשתתפותם פוסק הדור מרן הגר"ש ואזנר וראש הישיבה מרן הגרא"ל שטיינמן ז"ע. היה זה כנוס רב רשם שנתן את אות הפתיחה לפעילות הענפה שבחסד ה' הולכת וצומחת עם השנים.

במהלך השנים, הודות לפעילות הברוכה של 'בני אמונים', עוד ועוד יהודים זוכים להתחבר לברכות השחר ולאמרון בקול בכונה ובחברותא - כמנהג הקדמונים - באזני יהודי נוסף שמשלים ומעטר את הברכה בעגית אמן.

מאז ועד היום השקעתי בחסדי שמים הון רב כדי להחדיר בקרב הצבור את המודעות לעגית אמן בכלל ואחר ברכות השחר בפרט. כחות ומשאבים אינסופיים השקעו במוסדות החנוף ובקהלה. אין מי שלא נחשף לפעילות הברוכה, ואין כאן המקום לפרט את הקפה האדיר.

היום, לקראת יום היארצית העשרים של אבי מורי זצ"ל, כאשר אני מביט לאחור אני נרגש כלי לראות את המהפכה שזכינו לחולל. כיום אין זה חזון נפרץ לראות קבוצת יהודים האומרים זה באזני זה 'ברכות השחר'. קול עגית אמן נשמע ברמה עם שחר בבתי כנסיות ובתי מדרשות, במוסדות חנוף ובישיבות הקדושות, וההתחזקות כלה נזקפת לזכות אבי מורי, שהפך מרוחו ומכחו.